

19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM együttes rendelet

az élelmiszerek jelöléséről

Az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény 20. §-a (3) bekezdésének *a)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeljük el:

1. § (1)¹ E rendeletet – a 8/A. §-ban foglalt rendelkezés kivételével – az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény *Melléklet* 70. pontja szerinti végső fogyasztóhoz kerülő élelmiszerekre kell alkalmazni.

(2) A rendeletet azokra az élelmiszerekre is alkalmazni kell, amelyek a külön jogszabály szerinti vendéglátó és közétkeztetési helyekre (a továbbiakban: közétkeztetés) kerülnek.

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. *Jelölés*: bármely, az élelmiszerre vonatkozó szó, jel, védjegy, márkanév, ábra vagy szimbólum, amelyet az élelmiszer csomagolásán, a dokumentációban, a címkén, a feliraton, a gyűrűn vagy a galléron helyeznek el.

2. *Előrecsomagolt élelmiszer*: olyan egység, amely az élelmiszerből és az élelmiszer azon csomagolásából áll, amelybe az élelmiszert forgalomba hozatal előtt csomagolták be, és amely további változtatás nélkül kerül a végső fogyasztóhoz vagy közétkeztetésre. Az élelmiszert egészben vagy részben tartalmazó csomagolásnak olyannak kell lennie, hogy annak felnyitása vagy megváltoztatása nélkül a tartalom ne legyen megváltoztatható.

3. § (1) A jelölés és az alkalmazott jelölési módszer

a) nem vezetheti félre a fogyasztót az élelmiszer tulajdonságait – így az élelmiszer fajtáját, azonosságát, jellemzőit, összetételét, mennyiségét, eltarthatóságát, származását vagy eredetét és előállítási vagy termelési módját – illetően,

b) nem tulajdoníthat az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot, amelyekkel az valójában nem rendelkezik,

c) nem állíthatja vagy sugallhatja, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha ugyanezekkel a tulajdonságokkal minden más hasonló élelmiszer is rendelkezik,

d) a természetes ásványvizekről és a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló előírásokban foglaltak figyelembevételével nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tilalom, illetve korlátozás vonatkozik továbbá

a) az élelmiszerek megjelenítésére, különösen az élelmiszer formájára vagy alakjára, csomagolására, valamint elhelyezésük módjára, kiállításuk kellékeire, valamint

b) az élelmiszerek reklámozására.

4. § Az 5–18. §-ban előírtak figyelembevételével az élelmiszer jelölésén az alábbi adatokat kell feltüntetni:

a) az élelmiszer megnevezése,

b) az összetevők felsorolása,

c) bizonyos összetevők vagy összetevő csoportok mennyisége a 8. § szerint,

d) előrecsomagolt élelmiszer esetén annak nettó mennyisége,

e) az élelmiszer minőségmegőrzési időtartamának lejárat dátuma, illetve a mikrobiológiai szempontból gyorsan romló élelmiszer fogyaszthatóságának időpontja,

f) a minőség megőrzéséhez szükséges különleges tárolási vagy felhasználási feltételek,

g) az élelmiszer előállítójának vagy az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) valamely államában székhellyel rendelkező forgalmazójának neve vagy cégneve és címe,

h) az eredet vagy a származás helye, amennyiben megjelölésének hiánya a fogyasztót megtévesztheti az adott élelmiszer tényleges származása vagy a valódi eredete felől,

i) felhasználási útmutató, amennyiben ennek hiányában a fogyasztó nem tudná az élelmiszert megfelelően felhasználni,

j) az 1,2 térfogatszázaléknál több alkoholt tartalmazó italok esetén a tényleges alkoholtartalom térfogatszázalékban, a Magyar Élelmiszerkönyv előírása szerint.

5. § Külön jogszabály a 4. § *b)* és *e)* pontjában foglalt előírástól eltérhet, illetve a 4. §-ban felsoroltakon kívül további kötelező jelölés feltüntetését is előírhatja.

6. § (1) Az élelmiszer megnevezése az a megnevezés, amelyet jogszabályi előírások határoznak meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti előírás hiánya esetén az élelmiszer megnevezése a Magyar Élelmiszerkönyv irányelveiben meghatározott, illetve a végső fogyasztó vagy a közétkeztetés részére történő forgalmazás során használt megnevezés. Az élelmiszer megnevezésének elegendően pontosnak kell lennie ahhoz, hogy tájékoztasson az élelmiszer valódi jellegéről és lehetővé kell tennie a megkülönböztetését olyan termékektől, amelyekkel összetéveszthető.

(3) A forgalmazás során használható az a megnevezés, amellyel az élelmiszert az Európai Unió valamely másik tagállamában jogszerűen előállítják vagy forgalmazzák, illetve az EGT megállapodásban részes valamely EFTA-államban jogszerűen előállítják. Ha ez a megnevezés nem teszi lehetővé a fogyasztó számára az élelmiszer tulajdonságainak megállapítását és a többi élelmiszertől való megkülönböztetését, akkor a megnevezéshez meg kell adni más tájékoztató információt is, amelyet a megnevezés közvetlen közelében kell elhelyezni.

(4) Az előállító EGT államban használt megnevezés nem használható, ha az általa jelölt élelmiszer összetétel és előállítás szempontjából is különbözik a többi, ilyen megnevezésen ismert élelmiszertől, és a (3) bekezdés szerinti kiegészítő információk nem elegendőek a fogyasztók megfelelő tájékoztatására.

(5) A védjegy, márkanév, illetve fantázianév nem helyettesítheti az élelmiszer megnevezését.

(6)² A megnevezésnek vagy a megnevezés kiegészítésének utalnia kell az élelmiszer fizikai állapotára vagy kezelésére (például porított, fagyasztva szárított, gyorsfagyasztott, sűrített, füstölt), amennyiben az ilyen jelölés hiánya alkalmas a fogyasztók megtévesztésére. Az ionizáló energiával kezelt élelmiszer jelölésében fel kell tüntetni a „sugárkezelt” vagy az „ionizáló sugárzással kezelt” kifejezést.

(7) Azokat az élelmiszereket, amelyeket a minőségmegőrzési idejük növelésére a levegőtől eltérő összetételű gáz atmoszférában csomagoltak, a „védőgázas csomagolásban” jelöléssel is el kell látni.

(8)³ Amennyiben a Magyarországon előállított és forgalomba hozott élelmiszer megnevezése külön jogszabályban szereplő őshonos állatfajta neve vagy arra utaló megnevezés, akkor az élelmiszer előállítójának, illetve forgalomba hozójának rendelkeznie kell az adott fajta Magyarországon elismert tenyésztő szervezete által kiadott, az adott egyedre vonatkozó fajtaazonossági igazolással. Az igazolásnak tartalmaznia kell az adott egyed azonosító számát, a származó tenyészet számát, a keresztezett állat esetében a fajtaösszetételt is.

(9)⁴ A mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet 4. számú melléklete szerint hizlalt libából és kacsából Magyarországon előállított termékek végső fogyasztó számára történő forgalomba hozatala esetén kiegészítő jelölést kell alkalmazni. A kiegészítő jelölésnek tartalmaznia kell a „Az állatvédelmi előírásoknak megfelelő töméses hizlalásból” szöveget.

7. §⁵ (1) Az élelmiszer összetevőit e § és az 1–5. számú mellékletek szerint kell feltüntetni.

(2) Nem kötelező az összetevők felsorolása a következő termékek esetében:

a) friss gyümölcs és zöldség, beleértve a nem hámozott, nem szeletelt vagy más hasonló kezelésnek alá nem vetett burgonyát,

b) szénsavas víz, amelynek jelölésében a szén-dioxid hozzáadását deklarálták,

c) erjesztett ecet, amelyet csak egy anyagból állítottak elő, illetve más anyagot nem adtak hozzá,

d) sajt, vaj, savanyú tej- és tejszínekészítmények, amennyiben az előállításukhoz a tej eredetű alapanyagon, enzimeken, mikrobatenyészetben, továbbá a friss és ömlesztett sajttól eltérő sajtok esetében az előállításához szükséges étkezési són kívül más anyagot nem használtak fel,

e) egyetlen alapanyagból álló élelmiszer, amelynek megnevezése a felhasznált anyaggal azonos, illetve megnevezése alapján a felhasznált anyag jellege egyértelműen azonosítható.

(3) A (2) bekezdéstől eltérően kötelező az összetevők felsorolása, ha a termék tartalmaz a 4. számú mellékletben felsorolt, illetve abból származó összetevőt, és az élelmiszer megnevezése nem tartalmaz egyértelmű utalást az érintett összetevőre.

(4)⁶ Összetevőnek minősül mindazon anyag, az adalékanyagokat és enzimeket is beleértve, amelyet az élelmiszer előállításához használnak fel, akkor is ha az megváltoztatott formában van jelen a végtermékben. Ha egy összetevő eredetileg több anyagból készült, akkor ezeket az anyagokat is az élelmiszerhez felhasználnak kell tekinteni.

(5) Nem minősül összetevőnek:

a) az élelmiszer előállítása során kivont, majd később azonos mennyiségben visszajuttatott anyag,

b)⁷ az az adalékanyag és enzim, amely az adott élelmiszer egy vagy több összetevőjében jelen volt, de a fogyasztásra kész élelmiszerben technológiai funkcióval nem rendelkezik, továbbá a technológiai segédanyag,

c)⁸ az az anyag, amelyet az adalékanyagok, enzimek vagy aromaanyagok oldószereként vagy hordozójaként a feltétlenül szükséges mennyiségben használtak fel,

d) az az adalékanyagnak nem minősülő anyag, amelyet a technológiai segédanyagokhoz hasonló módon és céllal használnak fel, és amely a késztermékben is jelen van, még ha módosult formában is.

(6) Az (5) bekezdéstől eltérően, összetevőnek minősül az (5) bekezdés b), c) vagy d) pontjában meghatározott olyan anyag, amely a késztermékben is jelen van, még ha módosult formában is, amennyiben a 4. számú mellékletben felsorolt összetevőből származik. Ezt az anyagot az eredeti összetevő megnevezésére tett egyértelmű utalással fel kell tüntetni az adott termék jelölésén.

(7) Az élelmiszer előállításához felhasznált anyagokat előállításkori tömegük csökkenő mennyiségi sorrendjében az „Összetevők” szót követően kell feltüntetni. A felsorolásnál azonban

a) az előállításához felhasznált vizet és illó termékeket a késztermékben meghatározható tömegük szerint kell a felsorolásban megemlíteni; az élelmiszer előállításához felhasznált vízmennyiséget az összes többi hozzáadott összetevőnek a végtermék össz mennyiségéből történő levonásával határozzák meg; nem szükséges figyelembe venni a felsorolásnál az előállításához felhasznált vizet, ha mennyisége az élelmiszer 5%-át nem haladja meg,

b) a koncentrált vagy dehidratált formában felhasznált és az előállítás folyamán eredeti állapotukba visszaállított összetevőket a koncentrált vagy dehidratálást megelőző tömegarányuknak megfelelő sorrendben is fel lehet tüntetni,

c) azon koncentrált vagy dehidratált élelmiszerek esetében, amelyek víz hozzáadásával hozhatók eredeti állapotba, a felhasznált anyagok a hidratált termékben előforduló mennyiségük sorrendjében is felsorolhatók azzal a feltétellel, hogy az összetevők listáját a „hidratált termék összetevői:” vagy a „felhasználásra kész termék összetevői:” kifejezés vezeti be,

d) olyan gyümölcs-, zöldség- vagy gombakeverékek esetében, ahol egyik komponens sincs jelentős túlsúlyban, az összetevők felsorolásában megengedett a „gyümölcs”, „zöldség” vagy „gomba” gyűjtőnév használata, amelyet a „változó arányban” kifejezés, majd a termékben ténylegesen jelen lévő gyümölcsök, zöldségek, illetve gombák felsorolása követ közvetlenül; ebben az esetben a felhasznált gyümölcsök, zöldségek és gombák össztömegét alapul véve kell a keverékeket szerepeltetni az összetevők felsorolásában,

e) olyan fűszer- és fűszernövény keverékek esetében, ahol egyik komponens sincs jelentős tömeg szerinti túlsúlyban, az összetevők tetszőleges sorrendben sorolhatók fel, amennyiben a felsorolást a „változó arányban” kifejezés kíséri,

f) a késztermék kevesebb, mint 2%-át alkotó összetevőket a többi összetevő után tetszőleges sorrendben is fel lehet sorolni,

g) azok az egymáshoz hasonló, illetve egymással helyettesíthető, a késztermék kevesebb, mint 2%-át alkotó összetevők, amelyeket ételkészítés során úgy tudnak felhasználni, hogy az nem módosítja az ételkészítés összetételét, jellegét vagy értékét, az összetevők felsorolásakor a következőképpen is feltüntethetők: „...-t és/vagy ...-t tartalmaz”, feltéve, hogy a késztermék legalább egyet a legfeljebb két ilyen összetevő közül tartalmaz. Ez a rendelkezés nem alkalmazható az adalékanyagokra és a 4. számú mellékletben felsorolt összetevőkre.

(8) A (7) bekezdéstől eltérően a víz hozzáadását nem kell feltüntetni,

a) ha az előállítás folyamán a víz csak arra szolgál, hogy koncentrált vagy dehidratált formában lévő összetevőt az eredeti állapotába visszaállítsa,

b) olyan felöntőlé esetében, amelyet szokás szerint nem fogyasztanak el az ételkészítéssel.

(9) A 4. számú mellékletben felsorolt összetevőket az 1,2 térfogatszázaléknál több alkoholt tartalmazó italok esetében a „tartalmaz” szót megelőzően kell feltüntetni. Ha azonban az összetevő neve már szerepel az összetevők felsorolásában, illetve az ital megnevezésében, a külön jelzés nem kötelező.

(10) Az összetevők megnevezését a 6. § szerint kell megadni, azonban:

a) az 1. számú mellékletben felsorolt ételkészítési összetevőket, az ott rögzített gyűjtőnevek használatával is fel lehet tüntetni, kivéve, ha a felhasznált anyagok között a 4. számú mellékletben felsorolt, illetve abból származó összetevő is van, és az ételkészítés megnevezése nem tartalmaz egyértelmű utalást az érintett összetevőre; az 1. számú mellékletben szereplő „keményítő” megnevezést mindig ki kell egészíteni a növényi eredet megjelölésével, abban az esetben, ha a felhasznált anyag glutént tartalmazhat,

b) a 2. számú mellékletben felsorolt összetevőket csoportnevek és nevük, vagy csoportnevek és E számuk szerint kell szerepeltetni a felsorolásban; ha valamelyik összetevő több csoporthoz tartozik, akkor az összetevőnek az adott ételkészítésre gyakorolt elsődleges hatásának megfelelő csoport nevet kell feltüntetni; a 2. számú mellékletben szereplő „módosított keményítő” megnevezést mindig ki kell egészíteni a növényi eredet megjelölésével, abban az esetben, ha a felhasznált anyag glutént tartalmazhat,

c) az aromaanyagokat a 3. számú melléklet szerint kell feltüntetni,

d)⁹ az (5) bekezdés b) pontjában meghatározott enzimektől eltérő enzimeket a 2. számú mellékletben felsorolt ételkészítés-összetevők csoportjai egyikének nevével kell megjelölni, pontos megnevezésükkel együtt.

(11) A Magyar Ételkészítéskönyv előírásai, valamint egyéb jogszabályok bizonyos ételkészítési esetén előírhatják, hogy a termék megnevezését egy vagy több meghatározott összetevő nevével ki kell egészíteni.

(12) Ha egy összetevő eredetileg több anyagból készült, az összetett anyag neve akkor szerepelhet a felhasznált anyagok felsorolásában, ha névhasználata már megszokott, és nevét összetevőinek felsorolása követi. Ez a felsorolás nem kötelező, ha

a) az összetett anyag összetételét jogszabály határozza meg, és a késztermék kevesebb, mint 2%-át alkotja; ez azonban az (5) és (6) bekezdés figyelembevételével mellett nem vonatkozik az adalékanyagokra,

b) az összetett anyag fűszerek, illetve fűszernövények keverékéből áll, és a késztermék kevesebb, mint 2%-át alkotja; ez azonban az (5) és (6) bekezdés figyelembevételével mellett nem vonatkozik az adalékanyagokra,

c) az összetett anyag olyan élelmiszer, amelynek felhasznált anyagait a vonatkozó előírások szerint nem kell megadni.

(13) A (12) bekezdéstől eltérően kötelező a felsorolás, ha az összetett anyag valamelyik összetevője szerepel a 4. számú mellékletben, illetve a 4. számú mellékletben felsorolt összetevőből származik, és az élelmiszer megnevezése nem tartalmaz egyértelmű utalást az érintett összetevőre.

(14)¹⁰ Édesgyökeret (*Glycyrrhiza glabra*), glicirrizin savat vagy annak ammónium sóját tartalmazó élelmiszerek jelölését az 5. számú melléklet szerint kell kiegészíteni.

(15)¹¹ Fel kell tüntetni

a) az édesítőszerrel tartalmazó élelmiszerekben a megnevezéshez kapcsolódóan a jelölésen az „édesítőszerrel” kifejezést;

b) hozzáadott cukrot és édesítőszerrel együtt tartalmazó élelmiszereken a megnevezéshez kapcsolódóan a jelölésen a „cukorral és édesítőszerrel” kifejezést;

c) aszpartámot tartalmazó élelmiszerek jelölésén a „fenil-alanin forrást tartalmaz” kifejezést;

d) 10%-nál több hozzáadott polioltt tartalmazó élelmiszerek jelölésén a „nagyobb mennyiség fogyasztása hashajtó hatású” kifejezést.

(16)¹² A 4. számú melléklet jelölési előírásainak nem megfelelő, 2012. június 30-a előtt forgalomba hozott vagy felcímkézett, a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet XIb. mellékletében meghatározott borok, amelyek a 4. számú melléklet 2007. november 24-én hatályos előírásait kielégítik, a készletek kimerüléséig forgalomba hozhatók.

8. § (1) Az élelmiszer előállításához felhasznált összetevő vagy az összetevők egy csoportjának mennyiségét e § szerint kell feltüntetni.

(2) Az összetevő vagy az összetevők egy csoportjának mennyiségi feltüntetése kötelező, ha az összetevő vagy az összetevők egy csoportja

a) az élelmiszer megnevezésében megjelenik, vagy azt a fogyasztó általában összekapcsolja az adott megnevezéssel,

b) a jelölésen szavakkal, képpel vagy grafikával hangsúlyozott, vagy

c) alapvető jellemzője az élelmiszernek és megkülönbözteti azt az azoktól az élelmiszerektől, amelyekkel összetéveszthető lenne azok neve vagy megjelenése miatt.

(3) A (2) bekezdést nem kell alkalmazni

a) arra az összetevőre vagy az összetevők egy csoportjára,

1. amelynél a 9. § (6) bekezdése szerinti töltőtömeg fel van tüntetve,

2. amelynek mennyiségi jelölésére más jogszabály előírásai vonatkoznak,

3. amelyet kis mennyiségben, ízesítés céljára használnak, vagy

4. amely, bár szerepel az élelmiszer megnevezésében, de mennyisége nem alapvető fontosságú az élelmiszerben és nem különbözteti meg más, hasonló élelmiszertől;

b) ahol más jogszabály pontosan meghatározza egy adott élelmiszerben az összetevő vagy az összetevők egy csoportjának a mennyiségét anélkül, hogy annak mennyiségét a jelölésben fel kellene tüntetni;

c)¹³ a 7. § (7) bekezdésének d) és e) pontjában meghatározott esetekben.

(4) A (2) bekezdés a) és b) pontjait nem kell alkalmazni, ha

a) a Magyar Élelmiszerkönyv vonatkozó előírása szerint az élelmiszer megnevezéséhez kapcsolódóan fel kell tüntetni az „édesítőszerrel” vagy a „cukorral és édesítőszerrel” kifejezést,

b) a hozzáadott vitaminok és ásványi anyagok esetében a mennyiségi adatok a tápérték jelölésben szerepelnek.

(5) Amennyiben a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételek teljesítése vonatkozásában kétely merül fel, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumhoz (a továbbiakban: Minisztérium) kell fordulni, amely kezdeményezheti az élelmiszerek jelölésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelve (a továbbiakban: 2000/13/EK irányelv) 20. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást.

(6) A százalékban feltüntetett mennyiségnek – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az összetevők előállításakor felhasznált mennyiségének kell megfelelnie.

(7) Olyan élelmiszerek esetén, amelyek hőkezelés vagy egyéb kezelés következtében vizet veszítettek, a termékhez felhasznált összetevő(k) mennyiségét a végtermékben jelen lévő mennyiséggel kell megadni. A mennyiséget százalékban kell megadni. Ha így a jelölésben felsorolt összes összetevő mennyiségének összege meghaladja a 100%-ot, százalékok helyett az összetevő(k)nek azt a mennyiségét kell megjelölni, amelyet 100 g végtermék elkészítéséhez használtak.

(8) Az illó összetevők mennyiségét a végtermékben jelen lévő arányban kell megadni. A koncentrált vagy dehidratált formában felhasznált és az előállítás folyamán eredeti állapotukba visszaállított összetevők a koncentrált vagy dehidratálást megelőző mennyiségükkel is jelölhetők. Azon koncentrált vagy dehidratált élelmiszerek esetében, amelyek víz hozzáadásával hozhatók eredeti állapotba, az összetevők mennyisége jelölhető a hidratált termékben jelen lévő mennyiségükkel.

(9) Az (1) bekezdés szerinti jelölést a megnevezésben, a megnevezés után vagy az összetevők felsorolásánál az adott összetevő vagy az összetevők csoportjához kapcsolva kell feltüntetni.

8/A. §¹⁴ (1)¹⁵ Az élelmiszerenzimekről, valamint a 83/417/EGK tanácsi irányelv, az 1493/1999/EK tanácsi rendelet, a 2000/13/EK irányelv, a 2001/112/EK tanácsi irányelv és a 258/97/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1332/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. cikkében előírt információkat Magyarország területén a nem végső fogyasztóknak történő értékesítésre szánt élelmiszerenzimek és élelmiszerenzim-készítmények csomagolásán magyar nyelven, közérthető módon kell feltüntetni.

(2)¹⁶ Az élelmiszer-adalékanyagokról szóló, 2008. december 16-i 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 22. cikkében előírt információkat Magyarország területén a nem végső fogyasztóknak történő értékesítésre szánt élelmiszer-adalékanyagok csomagolásán magyar nyelven, közérthető módon kell feltüntetni.

(3)¹⁷ Az élelmiszerekben és azok felületén használható aromákról és egyes, aroma tulajdonságokkal rendelkező élelmiszer-összetevőkről, valamint az 1601/91/EGK tanácsi rendelet, a 2232/96/EK és a 110/2008/EK rendelet, valamint a 2000/13/EK irányelv módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1334/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 15. cikkében előírt információkat Magyarország területén a nem végső fogyasztóknak történő értékesítésre szánt aromák csomagolásán magyar nyelven, közérthető módon kell feltüntetni.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben előírtak nem zárják ki a jelölések más nyelveken történő feltüntetését sem.

9. § (1) Az előrecsomagolt élelmiszer nettó mennyiségét

a) folyadék esetén térfogategységben, literben, centiliterben, milliliterben,

b) más termék esetén tömegegységben, kilogrammban vagy grammban kifejezve

kell megadni.

(2) Ahol jogszabály alapján a mennyiség bizonyos típusát (például névleges tömeg, minimum tömeg, átlagtömeg) kell jelölni, akkor ez a mennyiség az e rendelet szerinti nettó mennyiség.

(3) Ha az előrecsomagolt élelmiszer két vagy több azonos mennyiségű egyedi csomagolású egységet tartalmaz ugyanabból az élelmiszerből, a nettó mennyiséget az egyedi csomagok nettó mennyiségének és a csomagolásban lévő darabok számának együttes feltüntetésével kell jelölni. Ezek feltüntetése nem kötelező akkor, ha az egyedi csomagok teljes mennyisége tisztán látható és könnyen megszámlálható kívülről, és legalább egy egység nettó mennyiségének jelölése jól látható kívülről.

(4) Ha az előrecsomagolt élelmiszer két vagy több olyan egyedi csomagolási egységet tartalmaz, amelyek nem tekinthetők önálló árusítási egységnek, a nettó mennyiséget a teljes nettó mennyiség megjelölésével és az egyedi csomagolási egységek darabszámával kell megadni. A darabszám feltüntetése nem kötelező, ha az a csomagolás megsértése nélkül könnyen és egyértelműen megállapítható.

(5) Azon élelmiszer esetén, amelyet szokás szerint darabszám szerint értékesítenek, a nettó mennyiség feltüntetése nem kötelező, ha a termék kívülről jól látható és megszámlálható, vagy a darabszám a jelölésen fel van tüntetve.

(6) Ha a szilárd élelmiszer folyadékközegben van, a töltőtömeget (lecsöpögtetéssel meghatározott nettó tömeget) is fel kell tüntetni a jelölésen. Folyadékközeg (fagyasztott állapotban is) a víz, a sók vizes oldata, a sósvíz, az étkezési savak vizes oldata, az ecet, a cukrok és egyéb édesítőanyagok vizes oldata, vagy ezek keverékei, illetve gyümölcs- és zöldségkészítmények esetében a gyümölcs vagy zöldséglevék, ha az előzőekben felsoroltak csak kiegészítő, a fogyasztó szempontjából nem meghatározó részei az élelmiszernek.

(7) A nettó tömeg feltüntetése nem kötelező azon élelmiszer esetén, amely

a) jelentős térfogat vagy tömegvesztésnek van kitéve, és amelyet darabszám szerint értékesítenek vagy a vásárló jelenlétében mérnek le,

b) nettó mennyisége kevesebb 5 grammnál vagy 5 milliliternél, kivéve a fűszereket és fűszernövényeket.

10. § (1) Az élelmiszerek minőségmegőrzési időtartama az az időtartam, ameddig az élelmiszer a tulajdonságait helyes tárolási körülmények között megőrzi. A minőségmegőrzési időtartamot az élelmiszeren – a (7) bekezdésben foglalt kivétellel – a (2)–(6) bekezdés szerint kell feltüntetni.

(2) A dátumot a következő szövegnek kell megelőznie:

a) ha a dátum jelölése tartalmazza a napot: „minőségét megőrzi: .....”,

b) ha a dátum jelölése csak az évet és a hónapot tartalmazza: „minőségét megőrzi a jelzett hónap végéig: .....”,

c) ha a dátum jelölése csak az évet tartalmazza: „minőségét megőrzi a jelzett év végéig: .....”.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott szavakat követnie kell:

a) a dátumnak, vagy

b) utalásnak a dátum feltüntetési helyére.

Ha szükséges, ezeket az információkat követnie kell a tárolási feltételeknek, amelyek betartása biztosítja a termék minőségének megőrzését.

(4)¹⁸ A dátumnak a nap/hónap/év sorrendet kell követnie. A hónap feltüntethető arab számmal vagy betűvel a teljes szó kiírásával vagy rövidítéssel. Betűvel történő jelölés esetén elfogadható az Európai Unió más tagországainak hivatalos nyelvén történő megjelölés, feltéve, hogy az a magyar fogyasztó számára nem félreérthető. Az év jelölhető kettő vagy négy karakterrel.

(5) Olyan élelmiszereknél, amelyek

a) három hónapon túl nem tarthatók el, elegendő a nap és a hónap jelölése,

b) három hónapnál tovább, de 18 hónapnál tovább nem tarthatók el, elegendő a hónap és az év jelölése,

c) 18 hónapnál tovább tarthatók el, elegendő az év jelölése.

(6)¹⁹

(7) Az alábbi élelmiszerek esetén – amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik – nem szükséges a minőségmegőrzési időt megjelölni:

a) friss gyümölcs és zöldség, beleértve a nem hámozott, nem szeletelt vagy hasonló eljárásnak alá nem vetett burgonyát; ez az eltérés nem alkalmazható csírázó magvakra és hasonló termékekre, mint a pl. a hüvelyes növények hajtásaira,

b) borok, likőrborok, pezsgők, aromás borok és hasonló termékek, amelyeket nem szőlőből, hanem más gyümölcsből állítottak elő, továbbá a szőlőből vagy szőlőmustból készült italok,

c) a 10 vagy annál több térfogat% alkoholt tartalmazó italok,

d) üdítőitalok, gyümölcslevek, gyümölcsnektárok és alkoholtartalmú italok, amelyek több mint 5 literes csomagolási egységben közétkeztetés számára készültek,

e)²⁰ sütőipari termékek és cukrászsütemények, amelyek – természetükből adódóan – a gyártást követő 24 órán belül fogyasztásra kerülnek,

f) ecet,

g) étkezési só,

h) szilárd halmazállapotú cukor,

i) édesipari termékek, amelyek szinte kizárólag ízesített, illetve színezett cukorból állnak,

j) rágógumi és hasonló rágnivaló termékek,

k)²¹ egyedi adag jégkrémek.

11. § (1) Azon mikrobiológiai szempontból gyorsan romlandó élelmiszerek esetében, amelyeknél a minőségmegőrzési időt követő fogyasztás veszélyt jelenthet az egészségre, a minőségmegőrzési idő helyett a fogyaszthatósági idő lejáratát kell jelölni.

(2) A dátumot megelőzően a „fogyasztható” szót kell feltüntetni, amelyet követnie kell

a) a dátumnak, vagy

b) a dátum feltüntetési helyére való utalásnak.

Ezeket a tárolási feltételek feltüntetésének kell követnie.

(3)²² A dátumnak a nap/hónap sorrendet kell követnie. Ahol szükséges, az évet is fel kell tüntetni a hónap jelölését követően. A hónap feltüntethető arab számmal vagy betűvel a teljes szó kiírásával

vagy rövidítéssel. Betűvel történő jelölés esetén elfogadható az Európai Unió más tagországainak hivatalos nyelvén történő megjelölés, feltéve, hogy az a magyar fogyasztó számára nem félreérthető. Az év jelölhető kettő vagy négy karakterrel.

(4)²³

12. § (1) Az étel- és ital- címkék felhasználási útmutatóját olyan módon kell jelölni, hogy azt megfelelő módon tudják alkalmazni.

(2) A Magyar Étel- és Ital- címkék előírásai, valamint egyéb jogszabályok a felhasználási útmutató adását meghatározott étel- és ital- vonatkozásában kötelezővé tehetik.

13. § A KN 22.04 (bor friss szőlőből, beleértve a szeszezett bort, szőlőmust, a 20.09 vámtarifaszám alá tartozó kivételével) és 22.05 (vermut és friss szőlőből készült más bor növényekkel vagy aromatisztó anyagokkal ízesítve) vámtarifaszám alá tartozó termékeknek az alkoholtartalom jelölésére a külön jogszabályokban előírtakat kell alkalmazni

14. § (1) Előre csomagolt étel- és ital- termékeknek a 4. és 5. §-ban meghatározott jelöléseket – a (2), (3) és (6) bekezdésben foglalt kivétellel – az étel- és ital- csomagolásán vagy az ahhoz kapcsolt címkén kell feltüntetni.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően – az étel- és ital- termékek megengedett tömeg- és térfogatértékeire, azok ellenőrzési módszereire vonatkozó jogszabályokban foglaltak betartása mellett – a 4. és 5. §-ban meghatározott jelölési követelményeknek csak a kereskedelmi dokumentumokban kell megfelelniük, ha biztosítható, hogy a dokumentumok minden jelölési információt tartalmaznak, és az adott étel- és ital- termékhez kapcsolódva szállítás előtt vagy azzal egy időben elküldik azokat. Ez az eltérés az előre csomagolt étel- és ital- terméket érinti, amelyet

a) a végső fogyasztónak szántak, de a végső fogyasztó számára történő értékesítést megelőző szakaszban értékesítésre kerül, feltéve, hogy ez a fázis nem a közétkeztetés részére történő árusítás,

b) közétkeztetésre kerül, hogy ott elkészítsék, feldolgozzák, szétosszák, vagy feldarabolják.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben csak a 4. § *a)*, *e)* és *g)* pontjában, illetve ahol szükséges a 11. §-ban meghatározott jelöléseket kell feltüntetni az étel- és ital- terméknek azon a külső csomagolásán, amelyben forgalomba hozatalra kerül.

(4)²⁴ A 4. és 5. §-ban meghatározott jelöléseknek feltűnő helyen, jól láthatóan, könnyen érthetően, tisztán olvashatóan és letörölhetetlennek kell lenniük. A jelöléseket nem szabad elrejteni, elfedni vagy más írásos vagy képi anyaggal megszakítani.

(5) A 4. § *a)*, *d)*, *e)* és *j)* pontjában felsorolt jelöléseknek ugyanazon látómezőben kell megfelelniük. Ebben a látómezőben kell megjeleníteni az egyéb jogszabályok vagy a Magyar Étel- és Ital- címkék előírásai alapján feltüntetendő külön jelölések közül azokat, amelyekről a jogszabály vagy a Magyar Étel- és Ital- címkék így rendelkezik.

(6) A visszatérő csomagolásként használt, felületkezeléssel jelölt üvegeken, amelyekre erre figyelemmel nincs címke, gyűrű vagy gallér, továbbá a 10 cm²-nél kisebb jelölésre alkalmas felülettel rendelkező étel- és ital- termékeken csak a 4. § *a)*, *d)* és *e)* pontjában meghatározott jelöléseket kell alkalmazni. Ebben az esetben az (5) bekezdését nem kell alkalmazni.

(7)²⁵ A (6) bekezdéstől eltérően fel kell tüntetni azokat az összetevőket, amelyek szerepelnek a 4. számú mellékletben, illetve a 4. számú mellékletben felsorolt összetevőből származnak, amennyiben az ételnevezés megnevezése nem tartalmaz egyértelmű utalást az érintett összetevőkre.

15. § (1) Ha az ételnevezés a végső fogyasztó vagy a közétkeztetés részére előrecsomagolás nélkül kerül értékesítésre, vagy a fogyasztó kérésére a vásárlás helyén, jelenlétében csomagolják,

a) a 4. és 5. §-ban meghatározott jelöléseknek a terméket kísérő kereskedelmi dokumentumokban kell szerepelnie,

b) az eladás helyén, jól látható módon a fogyasztók tájékoztatására a 4. § *a)* pontja szerinti információt kell közölni.

(2)²⁶ Ha az ételnevezést a forgalmazás helyén, de a fogyasztó távollétében előre csomagolják, valamint a nem csomagolt kenyereken csak a 4. § *a)*, *d)*, *e)* és *g)* pontja és ahol szükséges a *j)* pontja szerinti jelöléseket kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kenyerek minőségmegőrzési időtartama a lejárat nap nevének feltüntetésével is megadható.

16. § A 10 cm²-nél kisebb jelölésre alkalmas felülettel rendelkező, elsősorban díszítési célt szolgáló ételnevezéseken (szaloncukor, karácsonyfa függelék, ünnepi figurák, tortadísz stb.) nem kötelező jelölés feltüntetése.

17. § (1) A 4. és 5. §-ban meghatározott jelöléseket nem vagy hiányosan tartalmazó, valamint e rendelet egyéb előírásait ki nem elégítő ételnevezések nem hozhatók forgalomba.

(2)²⁷ Magyarország területén forgalomba hozatalra kerülő ételnevezés csomagolásán magyar nyelven, közérthető módon kell feltüntetni a 4. és 5. §-ban meghatározott, a fogyasztók tájékoztatásához és az ellenőrzéshez szükséges jelöléseket.

(3)²⁸ Magyarország területén előállított és forgalomba hozott ételnevezések a magyar nyelvű szöveg feltüntetésén túl azzal azonos értelmű idegen nyelvű jelöléssel is elláthatók.

18. § (1) Az ételnevezések csomagolásán tételazonosító jelölést kell alkalmazni. A tétel azon ételnevezések sokasága, amelyeket azonos feltételek mellett állítottak elő vagy csomagoltak.

(2) A tételazonosító jelöléssel el nem látott ételnevezések nem hozhatók forgalomba.

(3) Nem kell tételazonosító jelölést alkalmazni:

a) olyan mezőgazdasági termékekre, amelyeket nem közvetlen fogyasztónak szánunk, hanem

1. ideiglenes tárolásra, előkészítő vagy csomagolóhelynek adnak el és szállítanak,

2. termelői szervezeteknek szállítanak,

3. egy integrációs előkészítő vagy feldolgozó rendszerben gyűjtenek össze;

b) a végső fogyasztónak történő eladáskor nem előrecsomagolt ételnevezéseknél, továbbá azoknál az ételnevezéseknél, amelyeket a fogyasztó jelenlétében, és azoknál amelyeket távollétében, de közvetlen értékesítésre csomagolnak;

c) olyan csomagolásnál, amelynek jelölésre alkalmas felülete 10 cm²-nél kisebb;

d) egyedi csomagolású jégkrémeknél; ebben az esetben a tételazonosító jelölést a gyűjtőcsomagoláson kell feltüntetni;

e) azon az ételmezseren, amelynek minőségmegőrzési időpontja tartalmazza a hónapot és a napot.

(4) A nyers vagy feldolgozott ételmezser előállítója vagy csomagolója vagy az EGT valamely államában székhellyel rendelkező első forgalmazója határozza meg a tételt, és felelős a tételazonosító jelölés feltüntetéséért. A tételazonosító jelölés előtt „L” betűt kell feltüntetni, kivéve, ha az adott jelölés világosan megkülönböztethető az ételmezser egyéb jelöléseitől.

(5) A tételazonosító jelölést, és ha szükséges, az „L” betűt az előrecsomagolt ételmezseréknél a csomagoláson vagy az ételmezserhez csatolt címkén, a nem előrecsomagolt ételmezseréknél a gyűjtőcsomagoláson, ennek hiányában a kísérő dokumentumon kell feltüntetni. A tételazonosító jelölést, és ha szükséges, az „L” betűt minden esetben jól láthatóan, tisztán olvashatóan, kitörölhetetlenül kell feltüntetni.

19. § (1) Ez a rendelet a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(2)²⁹

(3) A rendelet hatálybalépése előtt legyártott, a rendelet előírásainak nem megfelelő jelölésű, de az R. követelményeit teljesítő csomagolás 2005. december 31-ig, a 7. § (5) bekezdése szerinti „Összetevők” szó feltüntetése vonatkozásában 2006. június 30-ig használható fel. Az ilyen csomagolásban lévő ételmezserék a minőségmegőrzési idejük lejártáig tarthatók forgalomban.

(4)³⁰ Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 89/396/EGK irányelve (1989. június 14.) az egyes árutételekhez tartozó ételmezseréket azonosító jelzésekről és jelölésekről, valamint az azt módosító 91/238/EGK (1991. április 22.), valamint a 92/11/EGK (1992. március 3.) tanácsi irányelvek,

b)³¹ a Bizottság 2008/5/EK irányelve (2008. január 30.) a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben előírtaktól eltérő adatok bizonyos ételmezserék címkézésén való kötelező feltüntetéséről,

c) a Bizottság 1999/10/EK irányelve (1999. március 8.) az ételmezserék címkézéséről szóló 79/112/EGK irányelv 7. cikkének rendelkezéseitől való eltérésről,

d) az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelve (2000. március 20.) az ételmezserék címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről, valamint az azt módosító 2001/101/EK (2001. november 26.) bizottsági irányelv, továbbá a 2001/101/EK irányelvet módosító 2002/86/EK (2002. november 6.) bizottsági irányelv,

e) a Bizottság 2002/67/EK irányelve (2002. július 18.) a kinint és koffeint tartalmazó ételmezserék címkézéséről,

f) az Európai Parlament és a Tanács 2003/89/EK irányelve (2003. november 10.) a 2000/13/EK irányelv ételmezser-összetevők feltüntetése tekintetében történő módosításáról,

g)³²

h)³³

i)³⁴

j)³⁵ a Bizottság 2006/142/EK irányelve (2006. december 22.) a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az élelmiszerek címkézésén minden körülmények között megjelölendő összetevők listáját tartalmazó IIIa. melléklete módosításáról,

k)³⁶ a Bizottság 2007/68/EK irányelve (2007. november 27.) bizonyos élelmiszer összetevők tekintetében a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv IIIa. mellékletének módosításáról,

l)³⁷ az Európai Parlament és a Tanács 1332/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszerezimekről, valamint a 83/417/EGK tanácsi irányelv, az 1493/1999/EK tanácsi rendelet, a 2000/13/EK irányelv, a 2001/112/EK tanácsi irányelv és a 258/97/EK rendelet módosításáról,

m)³⁸ az Európai Parlament és a Tanács 1333/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszer-adalékanyagokról,

n)³⁹ az Európai Parlament és a Tanács 1334/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszerekben és azok felületén használható aromákról és egyes, aroma tulajdonságokkal rendelkező élelmiszer-összetevőkről, valamint az 1601/91/EGK tanácsi rendelet, a 2232/96/EK és a 110/2008/EK rendelet, valamint a 2000/13/EK irányelv módosításáról,

o)⁴⁰ a Bizottság 1266/2010/EU rendelete (2010. december 22.) a 2007/68/EK irányelvnek a borokra vonatkozó címkézési előírások tekintetében történő módosításáról.

1. számú melléklet a 19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM együttes rendelethez⁴¹

Az élelmiszer előállításához felhasznált anyagok felsorolásánál használható gyűjtőnevek

Felhasznált anyagok meghatározása	Használható gyűjtőnév megnevezése
Finomított olajok, kivéve az olíva olaj	Növényi olaj vagy állati eredetű olaj vagy meghatározott eredetük megnevezésével együtt Hidrogénezett olajoknál: hidrogénezett .... (eredetre utalás) olaj
Finomított zsírok	Növényi zsír vagy állati eredetű zsír vagy meghatározott eredetük megnevezésével együtt Hidrogénezett zsíroknál: hidrogénezett .... (eredetre utalás) zsír
Két vagy több gabonaféléből nyert lisztek keverékei	Liszt, amelyet a

			gabonafélék csökkenő mennyiségi felsorolása követ
Keményítő, fizikai vagy enzimes úton módosított keményítők			Keményítő
Valamennyi halfajta, kivéve ha a megnevezésben vagy más módon (pl. ábrán) meghatározott típusra utalnak.			Hal
Valamennyi sajttípus, kivéve ha a megnevezésben vagy más módon (pl. ábrán) meghatározott típusra utalnak			Sajt
Valamennyi fűszer, ha aránya, az összetevők 2%-át nem haladja meg			Fűszer(ek) vagy fűszerkeverék(ek)
Valamennyi fűszernövény vagy a fűszernövény részei, ha aránya az összetevők 2%-át nem haladja meg			Fűszernövények vagy fűszernövények keverékei
Valamennyi rágógumi nyersanyag készítménytípus, amelyet rágógumi előállítására használnak fel			Rágógumi alapanyag
Sütőipari termékekből készült morzsák, kétszersült			Morzsa vagy kétszersült
Valamennyi szacharóz típus			Cukor
Vízmentes dextróz és dextróz-hidrát			Szőlőcukor
Glükóz szirup és vízmentes (száraz) glükóz szirup			Glükóz szirup
Valamennyi tejfehérje (kazein, kazeinát, savó) típus és ezek keverékei			Tejfehérje
Sajtol, expellerrel készített vagy finomított kakaóvaj			Kakaóvaj
Valamennyi bor, a borpiac közös szervezéséről szóló, a Tanács 1493/1999/EK rendelete szerint			Bor
Az emlős állatok és madárfajok (szárnyasok) emberi fogyasztásra alkalmasnak minősített, természetes alkotórészüket képező vagy hozzájuk kötődő szövetből álló „vázizomzata” ¹ , ahol az összes zsír- vagy kötőszövet állomány nem haladja meg az alább jelzett értékeket és ahol a hús valamely más élelmiszer összetevőjét képezi. A külön jogszabály szerint mechanikusan szeparált húsnak minősülő termékek nem tartoznak e meghatározás körébe. A „hús” kifejezéssel megnevezett összetevők maximális zsír és kötőszövet tartalma a következő:			„Hús” és annak az állatfajnak a neve, amelyből származik
Faj	Zsír%	Kötőszövet% ²	
Emlősök (a sertés és a nyúl kivételével), valamint olyan fajok keverékei, amelyben az emlősök húsa van nagyobb mennyiségben	25	25	
Sertés	30	25	
Szárnyasok és nyúl	15	10	

¹ A rekeszizom és a rágóizom a vázizmokhoz tartoznak, míg a szív, a nyelv, a fejen lévő izmok (kivéve a rágóizmokat), a lábizületek izmai és a farok nem.

² A kötőszövet tartalmat a kollagén tartalom és a húsfehérje tartalom közötti arány adja meg. A kollagén tartalmat a hidroxiprolin tartalom és egy 8-as faktor szorzata adja meg. Ha a tényleges értékek ezeket a maximális értékeket átlépik, de a „hús” definíció többi feltétele teljesül, akkor a „hús”

tartalmat ennek arányában kell csökkenteni, és az összetevők feltüntetésekor a „hús” mellett fel kell tüntetni a zsír, illetve kötőszövet tartalom jelenlétét is.

2. számú melléklet a 19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM
együttes rendelethez

**Élelmiszer-összetevők csoportjai, amelyeket csoportnevük és nevük vagy csoportnevük
és E számuk szerint kell feltüntetni az összetevők felsorolásában**

Színezékek	Módosított keményítők ¹
Tartósítószer	Édesítőszer
Antioxidánsok	Térfogatnövelő szer
Emulgeáló szer	Habzágátló
Sűrítő anyag	Fényező anyag
Zselésítő anyag	Emulgeáló sók ²
Stabilizátor	Lisztjavító szer
Ízfokozó	Szilárdító anyag
Étkezési sav	Nedvesítő szer
Savanyúságot szabályozó anyag	Tömegnövelő szer
Csomósodást és lesülést gátló anyag	Hajtógázok és csomagológázok

¹ Neve vagy E szám jelölése nem szükséges.

² Csak az ömlesztett sajtok és azon alapuló termékek esetén.

3. számú melléklet a 19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM
együttes rendelethez⁴²

Az aromák megnevezése az összetevők listájában

1. „Aroma/aromák” vagy az aroma pontosabb megnevezése vagy leírása, ha az aroma összetevő az Európai Parlament és a Tanács az élelmiszerekben és azok felületén használható aromákról és egyes, aroma tulajdonságokkal rendelkező élelmiszer-összetevőkről, valamint az 1601/91/EGK tanácsi rendelet, a 2232/96/EK és a 110/2008/EK rendelet, valamint a 2000/13/EK irányelv módosításáról szóló 2008. december 16-i 1334/2008/EK rendelete (a továbbiakban: 1334/2008/EK rendelet) 3. cikke (2) bekezdésének *b)–h)* pontjában meghatározott aromákat tartalmaz, a 2. pontban előírtak figyelembevételével.

2. „Füstaroma/füstaromák” vagy megnevezve az élelmiszert, élelmiszercsoportot vagy alapanyagot is, ahonnan a füstaroma származik (például: „füstaroma bükkfából”), ha az aroma összetevő az 1334/2008/EK rendelet 3. cikke (2) bekezdésének *f)* pontjában meghatározott aromákat tartalmaz, és füstös ízt kölcsönöz az élelmiszernek.

3. A „természetes” kifejezés aromák megnevezésében vagy leírásában csak akkor használható, ha az aroma megfelel a 1334/2008/EK rendelet 16. cikkében előírtaknak.

4. Az élelmiszerek előkészítésében vagy előállításában aromaként felhasznált kinint, illetve koffeint név szerint fel kell tüntetni az összetevők felsorolásánál közvetlenül az „aroma” szó után.

4.1. Koncentrátumból vagy italporból előállított, illetve változtatás nélkül közvetlen fogyasztásra kerülő italon, amely 150 mg/l-nél több, bármely forrásból származó koffeint tartalmaz, „Magas koffein tartalom” figyelmeztetést kell elhelyezni, a megnevezéssel azonos látómezőben. A koffein tartalmat mg/100 ml-ben kifejezve, a figyelmeztetés után zárójelben fel kell tüntetni.

4.2. A kávé és a tea italokra, illetve a kávé vagy a tea sűrítményt tartalmazó italokra, amelyek megnevezésében „kávé” vagy „tea” szó szerepel, a 4.1. pontban foglaltak nem vonatkoznak.

4. számú melléklet a 19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM együttes rendelethez⁴³

Allergén összetevők

Azon anyagok listája, amelyeket a kivételektől eltekintve jelölni kell, amikor hivatkozás történik a 4. számú mellékletre

1. Glutént tartalmazó gabona (búza, rozs, árpa, zab, tönköly, kamut-búza vagy ezek hibrid változatai) és azokból készült termékek, kivéve

a) búzából készült glükózsirup, beleértve a dextrózt is^o,

b) búzából készült maltodextrin^o,

c) árpából készült glükózsirup,

d) gabonafélék, amelyből készült párlatot vagy mezőgazdasági eredetű etilalkoholt szeszes italok vagy egyéb alkoholtartalmú italok készítéséhez használják.

2. Rákfélék és azokból készült termékek.

3. Tojás és abból készült termékek.

4. Halak és azokból készült termékek, kivéve

a) vitaminok vagy karotinoidok hordozójaként használt halenyv,

b) a sör és a bor derítéséhez használt halenyv és vizahólyag.

5. Földimogyoró és abból készült termékek.

6. Szójabab és abból készült termékek, kivéve

a) finomított szójabab olaj és zsír^o,

b) szójababból származó természetes vegyes tokoferolok (E 306), természetes D-alfa tokoferol, természetes D-alfa tokoferol-acetát, természetes D-alfa tokoferol szukcinát,

c) a szójabab növényi olajából nyert fitoszterolok és fitoszterol észterek,

d) a szójabab növényi olajából nyert szterolokból előállított fitosztanol-észter.

7. Tej és abból készült termékek (beleértve a laktózt is), kivéve

a) tejsavó, amelyből készült párlatot vagy mezőgazdasági eredetű etilalkoholt szeszes italok vagy egyéb alkoholtartalmú italok készítéséhez használják,

b) laktit.

8. Diófélék, azaz mandula (*Amygdalus communis* L.), mogyoró (*Corylus avellana*), dió (*Juglans regia*), kesudió (*Anacardium occidentale*), pekándió [*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch], brazil dió (*Bertholletia excelsa*), pisztácia (*Pistacia vera*), makadámia és queenslandi dió (*Macadamia ternifolia*) és azokból készült termékek, kivéve

a) diófélék, amelyből készült párlatot vagy mezőgazdasági eredetű etilalkoholt szeszes italok vagy egyéb alkoholtartalmú italok készítéséhez használják.

9. Zeller és abból készült termékek.

10. Mustár és abból készült termékek.

11. Szezám-mag és abból készült termékek.

12. Kén-dioxid és SO₂-ben kifejezett szulfitek 10 mg/kg, illetve 10 mg/liter koncentrációt meghaladó mennyiségben.

13. Csillagfürt és abból készült termékek.

14. Puhatestűek és abból készült termékek.

és az abból készült termékek, amennyiben az előállítási eljárás során várhatóan nem növekszik az előállítás alapjául szolgáló termék EFSA által megállapított allergizálhatóság-szintje

5. számú melléklet a 19/2004. (II. 26.) FVM-ESZCSM-GKM együttes rendelethez⁴⁴

Édesgyökér (Glycyrrhiza glabra), glicirrizin savat vagy annak ammónium sóját tartalmazó élelmiszerek jelölése

Édesgyökér (Glycyrrhiza glabra), glicirrizin savat vagy annak ammónium sóját tartalmazó élelmiszerek jelölése

Élelmiszer fajtája	Jelölés
Édesgyökér (Glycyrrhiza glabra), glicirrizin savat vagy annak ammónium sóját legalább 100 mg/kg vagy 10 mg/l koncentrációban tartalmazó édesipari termékek vagy italok	„Édesgyökér tartalmaz” kifejezést kell feltüntetni az összetevők felsorolását követően, kivéve, ha már az összetevők felsorolása vagy a termék megnevezése tartalmazza az erre való utalást. Ha a termék jelölése nem tartalmazza az összetevők felsorolását, a kifejezést a termék megnevezésének közelében kell elhelyezni.
Édesgyökér (Glycyrrhiza glabra), glicirrizin savat vagy annak ammónium sóját legalább 4 g/kg koncentrációban	„Édesgyökér tartalmaz – magas vérnyomásban szenvedők kerüljék a termék túlzott fogyasztását” kifejezést kell feltüntetni az összetevők felsorolását követően. Ha a termék jelölése nem tartalmazza az

tartalmazó édesipari termékek	összetevők felsorolását, a kifejezést a termék megnevezésének közelében kell elhelyezni.
Édesgyökeret (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), glicirrizin savat vagy annak ammónium sóját legalább 50 mg/l vagy az 1,2 térfogatszázaléknál több alkoholtartalmú italoknál legalább 300 mg/l koncentrációban tartalmazó italok(*)	„Édesgyökeret tartalmaz – magas vérnyomásban szenvedők kerüljék a termék túlzott fogyasztását” kifejezést kell feltüntetni az összetevők felsorolását követően. Ha a termék jelölése nem tartalmazza az összetevők felsorolását, a kifejezést a termék megnevezésének közelében kell elhelyezni.

(*) A táblázat első oszlopában lévő koncentrációkat a közvetlen fogyasztásra szánt vagy a használati utasításnak megfelelően elkészített termékekre kell vonatkoztatni.

¹ Az 1. § (1) bekezdése a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

² A 6. § (6) bekezdése a 67/2011. (VII. 13.) VM rendelet 9. §-ával megállapított szöveg. E módosító rendelet 11. § (3) bekezdése alapján a 67/2011. (VII. 13.) VM rendelettel megállapított jelölési előírásnak nem megfelelő csomagolóanyagot 2012. július 1-jéig lehet felhasználni és az addig előállított és csomagolt termékek minőség megőrzési idejük lejártáig forgalmazhatók.

³ A 6. § (8) bekezdését a 86/2007. (VIII. 17.) FVM–EüM–SZMM együttes rendelet 1. §-a iktatta be, alkalmazására lásd e módosító rendelet 5. § (3) bekezdését.

⁴ A 6. § (9) bekezdését a 127/2008. (IX. 29.) FVM rendelet 61. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító rendelet 61. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2008. október 1-jét követően csomagolt és jelölt termékekre kell alkalmazni.

⁵ A 7. § a 167/2004. (XI. 29.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 1. §-ával megállapított szöveg, e módosító rendelet 6. §-ának (5) bekezdése alapján a 7. § (1)–(13) bekezdéseiben meghatározott új rendelkezéseknek nem megfelelő jelölésű termékek 2005. november 25-ig előállíthatóak, és az eddig előállított termékek 2005. november 25. után is forgalomba hozhatóak.

⁶ A 7. § (4) bekezdése a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 2. §-ával megállapított szöveg.

⁷ A 7. § (5) bekezdés b) pontja a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 3. §-ával megállapított szöveg.

⁸ A 7. § (5) bekezdés c) pontja a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 3. §-ával megállapított szöveg.

⁹ A 7. § (10) bekezdés d) pontját a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 4. §-a iktatta be. E módosító rendelet 9. § (6) bekezdése alapján a 7. § (10) bekezdés d) pontjában meghatározott jelölési előírásnak nem megfelelő élelmiszerek 2010. január 20-ig előállíthatók, és az addig előállított termékek 2010. január 20-a után is forgalomba hozhatóak.

¹⁰ A 7. § (14) bekezdése a 167/2004. (XI. 29.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 6. § (6) bekezdése alapján a 7. § (14) bekezdésében meghatározott előírásoknak nem megfelelő jelölésű termékek 2006. május 20-ig előállíthatóak, és az eddig előállított termékek 2006. május 20-át követően is forgalomba hozhatóak.

¹¹ A 7. § (15) bekezdését a 4/2010. (VII. 5.) VM rendelet 9. § (1) bekezdése iktatta be.

- ¹² A 7. § (16) bekezdését a 101/2011. (XI. 5.) VM rendelet 1. §-a iktatta be.
- ¹³ A 8. § (3) bekezdésének c) pontja a 167/2004. (XI. 29.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 2. §-ával megállapított szöveg.
- ¹⁴ A 8/A. §-t a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 5. §-a iktatta be.
- ¹⁵ A 8/A. § (1) bekezdése az 5/2012. (II. 10.) VM rendelet 8. § a) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁶ A 8/A. § (2) bekezdése az 5/2012. (II. 10.) VM rendelet 8. § a) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁷ A 8/A. § (3) bekezdését a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 9. § (2) bekezdése alapján 2011. január 20-tól kell alkalmazni. A 8/A. § (3) bekezdése az 5/2012. (II. 10.) VM rendelet 8. § a) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹⁸ A 10. § (4) bekezdése a 26/2010. (III. 19.) FVM rendelet 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító rendelet 5. § (7) bekezdése alapján a 19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM együttes rendelet 2010. június 30-án hatályos szabályainak megfelelő jelöléssel előállított csomagoló anyagok 2011. december 31-ig felhasználhatóak.
- ¹⁹ A 10. § (6) bekezdését a 26/2010. (III. 19.) FVM rendelet 5. § (6) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- ²⁰ A 10. § (7) bekezdésének e) pontja a 167/2004. (XI. 29.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 3. §-ával megállapított szöveg.
- ²¹ A 10. § (7) bekezdésének k) pontja a 86/2007. (VIII. 17.) FVM–EüM–SZMM együttes rendelet 2. §-ával megállapított szöveg.
- ²² A 11. § (3) bekezdése a 26/2010. (III. 19.) FVM rendelet 2. §-ával megállapított szöveg. E módosító rendelet 5. § (7) bekezdése alapján a 19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM együttes rendelet 2010. június 30-án hatályos szabályainak megfelelő jelöléssel előállított csomagoló anyagok 2011. december 31-ig felhasználhatóak.
- ²³ A 11. § (4) bekezdését a 26/2010. (III. 19.) FVM rendelet 5. § (6) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- ²⁴ A 14. § (4) bekezdése a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 9. § (4) bekezdése szerint módosított szöveg.
- ²⁵ A 14. § (7) bekezdését a 38/2005. (IV. 27.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 1. §-a iktatta be, e módosító rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a (7) bekezdésben meghatározott rendelkezéseknek nem megfelelő jelölésű termékek 2005. november 25-ig előállíthatóak, és az eddig előállított termékek 2005. november 25-e után is forgalomba hozhatóak.
- ²⁶ A 15. § (2) bekezdése a 42/2009. (IV. 11.) FVM rendelet 7. § (3) bekezdésével megállapított, a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 9. § (5) bekezdése szerint módosított szöveg.
- ²⁷ A 17. § (2) bekezdése az 5/2012. (II. 10.) VM rendelet 8. § b) pontja szerint módosított szöveg.
- ²⁸ A 17. § (3) bekezdése az 5/2012. (II. 10.) VM rendelet 8. § b) pontja szerint módosított szöveg.

- ²⁹ A 19. § (2) bekezdését a 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 9. §-ának 255. pontja hatályon kívül helyezte.
- ³⁰ A 19. § (4) bekezdése a 167/2004. (XI. 29.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 4. §-ával megállapított szöveg.
- ³¹ A 19. § (4) bekezdés b) pontja a 4/2010. (VII. 5.) VM rendelet 9. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- ³² A 19. § (4) bekezdés g) pontját a 4/2010. (VII. 5.) VM rendelet 10. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- ³³ A 19. § (4) bekezdésének h) pontját a 90/2005. (X. 13.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 1. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 40/2008. (IV. 3.) FVM–SZMM együttes rendelet 3. § (2) bekezdése.
- ³⁴ A 19. § (4) bekezdésének i) pontját az 5/2006. (I. 20.) FVM–EüM–ICSSZEM együttes rendelet 1. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 40/2008. (IV. 3.) FVM–SZMM együttes rendelet 3. § (2) bekezdése.
- ³⁵ A 19. § (4) bekezdésének j) pontját a 86/2007. (VIII. 17.) FVM–EüM–SZMM együttes rendelet 3. §-a iktatta be, e módosító rendelet 5. § (2) bekezdése alapján 2007. december 23-án lépett hatályba.
- ³⁶ A 19. § (4) bekezdésének k) pontját a 40/2008. (IV. 3.) FVM–SZMM együttes rendelet 1. §-a iktatta be. E módosító rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést 2007. november 26-tól kell alkalmazni, illetve a 2008. április 3. napján folyamatban lévő eljárásokat – ha az eljárás tárgya kizárólag a 2007. november 25-ig kivételnek minősült allergének jelölésének hiánya – meg kell szüntetni.
- ³⁷ A 19. § (4) bekezdés l) pontját a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 6. §-a iktatta be.
- ³⁸ A 19. § (4) bekezdés m) pontját a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 6. §-a iktatta be.
- ³⁹ A 19. § (4) bekezdés n) pontját a 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 6. §-a iktatta be.
- ⁴⁰ A 19. § (4) bekezdés o) pontját a 101/2011. (XI. 5.) VM rendelet 2. §-a iktatta be.
- ⁴¹ Az 1. számú melléklet a 167/2004. (XI. 29.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 6. § (3) bekezdésének a) pontja szerint módosított szöveg.
- ⁴² A 3. számú melléklet a 26/2010. (III. 19.) FVM rendelet 3. §-ával megállapított szöveg.
- ⁴³ A 4. számú mellékletet a 167/2004. (XI. 29.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 5. §-ának (1) bekezdése iktatta be, szövege a 40/2008. (IV. 3.) FVM–SZMM együttes rendelet 2. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító rendelet 3. § (1) bekezdése alapján rendelkezéseit 2007. november 26-tól kell alkalmazni, illetve a 2008. április 3. napján folyamatban lévő eljárásokat – ha az eljárás tárgya kizárólag a 2007. november 25-ig kivételnek minősült allergének jelölésének hiánya – meg kell szüntetni; a – 105/2009. (VIII. 14.) FVM rendelet 8. §-ával megállapított – 3. § (3) bekezdése alapján a 40/2008. (IV. 3.) FVM–SZMM együttes rendelet 2. §-ával módosított 4. számú melléklet előírásaiból eredő új jelölési rendelkezéseknek nem megfelelő jelölésű termékek

2009. május 31-ig, a borpiac közös szervezéséről, az 1493/1999/EK, az 1782/2003/EK, az 1290/2005/EK és a 3/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2392/86/EGK és az 1493/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 29-i 479/2008/EK tanácsi rendelet IV. mellékletében meghatározott borok esetében 2010. december 31-ig előállíthatóak, és az addig előállított termékek ezt követően is forgalomba hozhatóak.

⁴⁴ Az 5. számú mellékletet a 167/2004. (XI. 29.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 5. §-ának (2) bekezdése iktatta be, e módosító rendelet 6. §-ának (6) bekezdése alapján az e mellékletben meghatározott előírásoknak nem megfelelő jelölésű termékek 2006. május 20-ig előállíthatóak, és az eddig előállított termékek 2006. május 20-át követően is forgalomba hozhatóak. Az 5. számú melléklet a 90/2005. (X. 13.) FVM–EüM–GKM együttes rendelet 2. §-a szerint módosított szöveg.